

Р І Ш Е Н Н Я ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

16 січня 2024 року Заводський районний суд м. Миколаєва в складі головуєчого судді: Гаврасієнка В.О., присяжних: Чуприни Л.І., Чуприни С.І., за участю секретаря Радченко К.В., адвокатів Бурлакова М.О., Царик Р.М., розглянувши у судовому засіданні в м. Миколаєві цивільну справу за заявою Юлії Андріївни, заінтересована особа – Орган опіки та піклування Виконавчого комітету Миколаївської міської ради, Інна Тарасівна про визнання особи недієздатною з встановленням опіки

Встановив:

09.01.2023 року до суду звернувся Бурлаков Максим Олександрович, який діє в інтересах Юлії Андріївни про визнання фізичної особи недієздатною та призначення опікуна, в якій просив визнати недієздатною Інну Тарасівну, 24.03.1998 року народження, року народження та призначити її опікуном Ю.А. Також у заяві просив призначити судово-психіатричну експертизу.

В обґрунтування доводів заяви заявник зазначив, що Інна Тарасівна, 24.03.1998 року народження є донькою Юлії Андріївни, 20.03.1977 року народження. Донька мешкає та зареєстрована за адресою реєстрації місця проживання своєї матері м. Миколаїв, вул., , кв.. Донька є інвалідом першої грипи Б з дитинства та має потребу в постійному нагляді та догляді. Причиною її інвалідності є значне порушення поведінки, важка форма грубого фізичного розвитку, яке призводить до того, що вона має обмеження життєдіяльності до самообслуговування, до орієнтації, до спілкування, до контролю за своєю поведінкою, до трудової діяльності, до навчання. Донька не може повною мірою усвідомлювати значення своїх дій та керувати ними, потребує як медичного нагляду та лікування, так і постійної сторонньої допомоги і контролю і в зв'язку з цим, вона перебуває на обліку в Миколаївському обласному центрі психічного здоров'я. Весь цей час за донькою доглядає її мати Юлія Андріївна. На теперішній час окрім доньки на її утриманні нікого не має, вона має можливість і бажання доглядати свою доньку і бути її опікуном. Заявник має можливість та бажання бути опікуном доньки та доглядати за нею. На підставі викладеного просив заяву задовольнити.

Ухвалою суду від 14.02.2023 року про справі призначено судово-психіатричну експертизу, проведення якої доручено експертам Миколаївської філії судово-психіатричних експертиз ДУ «Інституту психіатрії, судово-психіатричної експертизи та моніторингу наркотиків МОЗ України».

Ухвалою суду від 10.04.2023 року провадження по справі поновлено, призначено судові засідання.

Ухвалою суду від 28.07.2023 року про справі призначено судово-психіатричну експертизу, проведення якої доручено експертам Миколаївської філії судово-психіатричних експертиз ДУ «Інституту психіатрії, судово-психіатричної експертизи та моніторингу наркотиків МОЗ України», провадження по справі зупинено.

03.11.2023 року до канцелярії Заводського районного суду м. Миколаєва надійшов висновок судово-психіатричного експерта № 199 та матеріали цивільної справи №487/131/23.

Ухвалою Заводського районного суду м. Миколаєва від 06.11.2023 провадження у справі поновлено.

Заявник та її представник адвокат Бурлаков М. О. в судовому засіданні заявлені вимоги підтримали, просили їй задовольнити.

Представник заінтересованої особи І.Т. адвокат Царик Р.М. в судовому засіданні вимоги заяви підтримала, просила її задовольнити.

Представник заінтересованої особи Органу опіки та піклування Виконавчого комітету Миколаївської міської ради в судове засідання не з'явився, надав суду заяву про розгляд справи за його відсутності представника за наявними матеріалами.

Вислухавши пояснення учасників процесу, з'ясувавши обставини справи та перевіrivши їх доказами, суд приходить до висновку про можливість задоволення заяви з наступних підстав.

Судом встановлено, що заявник (шлюбне прізвище) Юлія Андріївна, 20.03.1977 року народження, є матір'ю Інни Тарасівни, 24.03.1998 року народження, що підтверджується копією свідоцтва про народження серії І-ФП № 074654 від 08.04.1998 року.

Згідно з висновком за результатами проведення судово-психіатричного експерта №199 від 05.09.2023, Інна Тарасівна, 24.03.1998 року народження, страждає психічним розладом, недоумством – помірною розумовою відсталістю зі значними порушеннями поведінки. За своїм психічним станом Інна Тарасівна не здатна усвідомлювати значення своїх дій та керувати ними.

Підстав для заперечення вказаних висновків судово-психіатричної експертизи немає. Висновок судової експертизи узгоджується з матеріалами справи.

Відповідно до [ст. 39 ЦК України](#) фізична особа може бути визнана судом недієздатною, якщо вона внаслідок хронічного, стійкого психічного розладу не здатна усвідомлювати значення своїх дій та (або) керувати ними.

Відповідно до [ст. 41 ЦК України](#) правовими наслідками визнання особи недієздатною, є зокрема, відсутність у неї права вчинення самостійно будь-якого правочину. Такі дії від імені недієздатної особи вчиняє її опікун.

Отже призначення опікуна у разі визнання особи недієздатною є обов'язком суду за умови наявності відповідного подання органу опіки та піклування, оскільки в такому випадку у повному обсязі досягається мета цивільного судочинства захист порушених, невизнаних, або оспорюваних прав особи, а в даному конкретному випадку - забезпечення повноцінного здійснення своїх прав недієздатною особою.

Отже, закон, захищаючи недієздатну особу, покладає на суд обов'язок відразу у рішенні про визнання особи недієздатною вирішити питання захисту прав цієї особи шляхом призначення їй опікуна за поданням органу опіки та піклування. При цьому із змісту норм [ЦК](#) та [ЦПК](#) також вбачається вагома роль органу опіки та піклування, який зобов'язаний надати ґрунтовне подання суду щодо призначення опікуна, при цьому саме на вказаний орган покладається обов'язок знайти особу, яка за своїми якостями (стан здоров'я, родинні зв'язки тощо) найбільш ефективно для особи, визнаної недієздатною, може виконувати обов'язки опікуна. Опіка (піклування) є особливою формою державної турботи про неповнолітніх дітей, що залишились без піклування батьків, та повнолітніх осіб, які потребують допомоги щодо забезпечення їх прав та інтересів.

Згідно [ст. 55 ЦК України](#), опіка та піклування встановлюється з метою забезпечення особистих немайнових і майнових прав та інтересів малолітніх, неповнолітніх осіб, а також повнолітніх осіб, які за станом здоров'я не можуть самостійно здійснювати свої права і виконувати обов'язки.

Відповідно до ч. 1 [ст. 41 ЦК України](#) над недієздатною фізичною особою встановлюється опіка.

[Статтею 58 ЦК України](#) визначено, що опіка встановлюється над малолітніми особами, які є сиротами або позбавлені батьківського піклування, та фізичними особами, які визнані недієздатними.

Відповідно до ч.1 [ст.60 ЦК України](#), суд встановлює опіку над фізичною особою у разі визнання її недієздатною і призначає опікуна за поданням органу опіки та піклування.

Згідно ч.4 [ст.63 ЦК України](#), опікун або піклувальник призначаються переважно з осіб, які перебувають у сімейних, родинних відносинах з підопічним, з урахуванням особистих стосунків між ними, можливості особи виконувати обов'язки опікуна чи піклувальника.

Відповідно до ч. 3 [ст. 296 ЦПК України](#), заява про визнання фізичної особи недієздатною може бути подана членами його сім'ї, близькими родичами, незалежно від їх спільного проживання, органом опіки та піклування, психіатричним закладом.

[Стаття 300 ЦПК України](#) передбачає встановлення опіки над недієздатною особою та призначення опікуна за поданням органу опіки та піклування.

Так, відповідно до витягу з протоколу № 6 від 03.11.2022 року засідання опікунської ради при виконавчому комітеті Миколаївської міської ради по розгляду заяви Юлії Андріївни, 1977 року народження, щодо призначення її опікуном доньки Інни Тарасівни, 24.03.1998 року народження, у разі визнання її недієздатною в судовому порядку. Також згідно вказано витягу з протоколу опікунська рада вирішила рекомендувати на засіданні Заводського районного суду м. Миколаєва призначити Юлію Андріївну, 1977 року народження, опікуном Інни Тарасівни, 1998 року народження, у разі визнання її недієздатною в судовому порядку.

Аналізуючи зібрані по справі докази та враховуючи те, що І.Т. страждає на психічний розлад, який істотно впливає на її здатність усвідомлювати значення своїх дій та керувати ними, з метою захисту її особистих та майнових інтересів, суд приходить до висновку, що є обґрунтованою та підлягає задоволенню в повному обсязі.

Згідно із ч.6 [ст. 300 ЦПК України](#), строк дії рішення про визнання фізичної особи недієздатною визначається судом, але не може перевищувати двох років.

Суд вважає правильним встановити строк дії рішення два роки і роз'яснити заінтересованим особам положення ч. 7, 8 [ст. 300 ЦПК України](#) згідно яких клопотання про продовження строку дії рішення про визнання фізичної особи недієздатною має право подати опікун, представник органу опіки та піклування не пізніше ніж за п'ятнадцять днів до закінчення строку, визначеного частиною шостою цієї статті. Клопотання про продовження строку дії рішення про визнання фізичної особи недієздатною повинно містити обставини, що свідчать про продовження хронічного, стійкого психічного розладу, внаслідок чого особа продовжує не усвідомлювати значення своїх дій та (або) керувати ними, підтверджені відповідним висновком судово-психіатричної експертизи.

Згідно ч. 2 [ст. 299 ЦПК України](#) судові витрати, пов'язані з провадженням справи про визнання фізичної особи недієздатною або обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, відносяться на рахунок держави.

На підставі викладеного, керуючись [ст.ст.39, 40, 41, 58, 60,63 ЦК України](#), ч. 2 [ст. 247](#), [ст. ст. 293, 294, 299,300 ЦПК України](#), суд, -

ВИРІШИВ:

Заяву Юлії Андріївни, заінтересована особа – Орган опіки та піклування Виконавчого комітету Миколаївської міської ради, Інна Тарасівна про визнання особи недієздатною з встановленням опіки - задовольнити.

Визнати Інну Тарасівну, 24 березня 1998 року, уродженку м. Миколаєва, Миколаївської області, яка зареєстрована за адресою: м. Миколаїв, вул., кв., недієздатною.

Призначити Юлію Андріївну, 20 березня 1977 року, опікуном над недієздатною Інною Тарасівною, 24 березня 1998 року.

Встановити строк дії рішення тривалістю два роки з дня набрання рішенням суду законної сили.

Судові витрати, пов'язані з провадженням справи, віднести на рахунок держави.

Апеляційна скарга на рішення суду подається протягом тридцяти днів з дня його проголошення шляхом подання апеляційної скарги до Миколаївського апеляційного суду.

Якщо в судовому засіданні було оголошено лише вступну та резолютивну частини судового рішення або у разі розгляду справи (вирішення питання) без повідомлення (виклику) учасників справи, зазначений строк обчислюється з дня складення повного судового рішення.

Учасник справи, якому повне рішення суду не було вручено у день його проголошення або складення, має право на поновлення пропущеного строку на

апеляційне оскарження якщо апеляційна скарга подана протягом тридцяти днів з дня вручення йому повного рішення суду.

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано.

У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови суду апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Дата складення повного рішення 16.01.2024.

Суддя **В.О. Гаврасієнко**
Присяжний Л.І. Чуприна

Присяжний С.І. Чуприна